

Το θέατρο ΠΡΟΣΑΣ

Έθνικὸ Θέατρο : ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ
Θέατρο Τέχνης : ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΝΕΙΑΤΑ

Κριτικὸ σημείωμα τοῦ κ. ΒΑΣΟΥ ΣΑΜΠΑ

Ἄν τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο ἀνέβασε μετὰ τὴν «Κάψα τοῦ καλοκαιριοῦ» τοῦ κ. Συναδινοῦ τὸν «Ταρτούφο» τοῦ Μολιέρου, γιὰ νὰ δώσῃ ἓνα μικρὸ μάθημα στὴν ἑλληνικὴ παραγωγὴ (πὼς γράφονται δηλ. τὰ θεατρικὰ ἔργα, τί θὰ πῆ θέατρο κτλ. κτλ.) δὲν ξέρω. Τὸ βέβαιο ὅμως εἶνε πὼς ὕστερ' ἀπὸ τὴν Σαχάρα ἐκείνη μετὶς κάψες τῆς κτλ. τὸ ἀθάνατο ἔργο τοῦ Μολιέρου ἦρθε σὰν μιὰ δροσερὴ ὄσσις νὰ μᾶς συναπαντήσῃ στὴν βασανιστικὴ πορεία μας, ἀνάμεσα στὶς κακοτοπιὰς τῆς προσπαθείας μας γιὰ τέχνη. Ὁ «Ταρτούφος» ἓνα ἀπὸ τὰ ἀντιπροσωπευτικώτερα ἔργα τοῦ Μολιέρου, ἀπὸ τὰ ἀριώτερα δημιουργήματα τῆς ὀριμασμένης πιά τέλεια σκηνικῆς του τέχνης, ὑπῆρξε ἡ ἀπόλυτη σχεδὸν ἱκανοποίησι τῶν ἀπαιτήσεων ἑνὸς κοινοῦ, τालαιπωρημένου ἤδη καὶ διψασμένου γιὰ κάτι τὸ ἀνθρωπινότερο. Μπορεῖτε νὰ πάρετε τὸ τελευταῖο αὐτὸ ἐπίθετο καὶ μὲ τὴν ἐννοια τοῦ «κάτι πιά τῆς προκοπῆς», ὡς τόσο θέλω μ' αὐτὸ νὰ τονίσω τὸ βαθεῖα ἀνθρώπινο περιεχόμενον τοῦ ἔργου, πού παρὰ τριὰ νὰ μετατραπῇ σὲ δράμα. Δὲν πρόκειται νὰ κριθῇ τῶρα ὁ Μολιέρος,

ὅτι ἔπρεπε νὰ γραφῇ γι' αὐτὸν ἐγράφηκε. Τοῦτο μονάχα θὰ τονίσω πὼς στὸ πρόσωπο τοῦ κ. Γληνοῦ, βρῆκε, τοῦλάχιστον ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα μας, τὸν τελειότερο ἑρμηνευτὴ, τὴν πληρότητα τῆς τεχνικῆς ἔκφρασης. Κυριαρχοῦσε ὁ κ. Γληνὸς στὴ σκηνή, τὴ γέμιζε, τόσο πού νὰ μὴν ἀφήνῃ νὰ φανοῦν τὰ ἀναπόφευκτα κενὰ τῆς ἑρμηνείας. Πλαίϊ του ἡ κυρία Μιράντα, μιὰ πηγὴ δροσιάς καὶ χάριτος.

Γέμισε ἡ σκηνὴ τοῦ Θεάτρου Τέχνης ἀπὸ νειάτα. Χαρούμενα; Ποιὸς ξέρει; Αὐτὸ τὸ ξέρουν μόνοι τους οἱ νεαροὶ καλλιτέχνες. Ὅπωςδὴποτε ποτὲ θίασος δὲν ἦταν τόσο στὸ στοιχεῖο του, ὅσο ὁ θίασος τοῦ ὑπερόχου αὐτοῦ ἰδεολόγου τοῦ Θεάτρου, Καρόλου Κούν, στὰ «Χαρούμενα Νειάτα» τοῦ Πιζέ. Τὸ ἔργο: Χαριτωμένο, δροσερό, πρωτότυπο χωρὶς διόλου νὰ εἶναι καὶ ρηχό, ἢ ἓνα ἀπλὸ σκηνικὸ παιχνίδι μὲ μιὰ ὀρισμαμένη δόση τέχνης, ἢ ἀπόπειρα τέχνης, κατὰ τὴν γνωστὴ ἑλληνικὴ συνταγὴ Τὸ παίξιμο: Τὸ ἴδιο χαριτωμένο δροσερό, ἀλλά καὶ τόσο συγκινητικὸ!, ἓνα μονάχα θᾶχε κανεὶς παράπονο γιὰ ὀρισμαμένους ἢ

θολοιοὺς, ὅπως ὁ κ. Βασταρδῆς: γιὰ νὰ κάμουν τόση προσπάθεια νὰ παίξουν τοὺς νέους, ἀφοῦ ἦταν νέοι. Εὐτυχῶς ὅμως ὅτι ἡ προσπάθεια αὐτὴ διακόπτεται συχνὰ ἀπὸ τὸν αὐθορμητισμὸ πού ἐπιβαίνει σωτήρια, διεκδικώντας τὰ φυσικὰ του δικαιώματα.

Θὰ ξεχωρίσω ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ κορίτσια. Ἡ μιὰ, καλλιτέρις ἀπὸ τὴν ἄλλη. Κυριαρχοῦσε ὅμως ἡ δ/νὶς Καίτη Λαμπροπούλου. Πιὸ φυσικὴ, πιὸ πηγαία, πιὸ συγκινητικὴ. Εὐγενεσιὰ πολὺ σὴ σιωπηλὴ τῆς ἐγκαρτέρησης ἡ δ/νὶς Ἄννα Ἐμμανουήλ. Εἶχε ἀπ' ἀρχῆς μιὰ «ντιστετιζιὸν» πού τὴν διετήρησε ἀκέραιη ὡς τὸ τέλος. Ἡ δ/νὶς Γιαννακοπούλου, εἶχε στιγμὲς ὀριμασμένης τέλεια ὑποκριτικῆς τέχνης. Ἦταν στίς στιγμὲς αὐτὲς ἀληθινὰ πιὸ μεγάλη καὶ ἀπὸ τὰ φυσικὰ καὶ ἀπὸ τὰ θεατρικὰ τῆς χρονία. Ὁ κ. Καλλέργης φυσικώτατος, ἀληθινὸς γόης, χωρὶς ὅμως κουφότητα καὶ ὑπερβολὲς στὸ μέρος αὐτὸ τοῦ ρόλου του.

Ἡ μετάφρασις τοῦ κ. Σεβαστίκογλου ἄψογη σχεδὸν 100 ο/ο. Λέμε σχεδὸν, ἂν καὶ τοῦ ἔχει συχωρήσει τὸ κοινὸ μερικὲς γλωσσικὲς ἐλευθεριότητες, ποῦνε φυσικὲς, ὅμως, στὸ στόμα ἑνὸς νέου 18 ἐτῶν, τόσο χαρούμενον μάστα!

Τὸ σκηνικὸ τοῦ κ. Στεφανέλλη, αἰσθητικώτατο.

ΒΑΣΟΣ ΣΑΜΠΑΣ